

RA PO RT!

ryze
avantgardní
pravidelná
občas
rýpavá
tiskovina

V.

Mezi jednou a druhou Sobotkou

Úvodník 🍄 Pavlína Kašparová

Za jeden rok se v České republice narodí přibližně sto tisíc dětí. Průměrný český obyvatel za rok vypije 129 litrů piva (pozor, spotřeba neustále klesá, ale jsem si jistá, že se na tom v Sobotce snažíme pracovat). Průměrný člověk si 40krát ročně vymění své povlečení a vypije 3 kg kávy. Oblečením naplní 117 praček a sní přes 36 kg cukru. Minimálně 730krát by si měl teoreticky vyčistit zuby a 73 hodin prosedět na toaletě. Na televizi se dívá průměrně 3,5 hodiny denně. Všichni společně za rok nasbíráme lesní plody za 7,8 miliardy korun – houby, borůvky, maliny a ostružiny. V práci jako Češi a Češky trávíme každoročně o 800 hodin více než průměrný občan jiné evropské země. Na návštěvu do zahraničí jezdíme průměrně na 9 dní – nejčastěji do Řecka, Chorvatska či Egypta. Za kulturu utratíme průměrně 250 Kč měsíčně. Ročně utratíme za oblečení průměrně 20 tisíc Kč. Tak já jen abychom věděli, co máme od loňské Šrámkovky společně za sebou.

Autorka je vrchní referentkou ministerstva zbytečných faktů.

PROGRAM - ČTVRTEK 4/7

9:00 Spořitelna

Přednáška doc. PhDr. Miloslava Vondráčka, Ph.D.,
Ve stínu velkých slovních druhů

13:30 Zahrada děkanství

Seminář o scénickém čtení *Primula veris Revival*

14:00 Zahrada Šrámkova domu

Autorské čtení, Eva Marie Rosa – spirituální verše
z Bařova Zlína

15:00 Zahrada Šrámkova domu

Poslech hororové rozhlasové komedie *Lidojedi*

16:00 Spořitelna

Stíny ve výtvarném umění – beseda

16:00 Městské divadlo

(pro děti od šesti let, vstupné 80/100 Kč)
Performativní čtení Dory Kaprálové

19:30 Sokolovna

(vstupné 300 Kč)

Emil čili O Háchovi – inscenace o třetím československém prezidentovi

22:00 Alej pod Humprechtem

Scénické čtení z básní Jana Kameníka, respektive Ludmily Maceškové

23:00 Zahrada děkanství

Společnost mrtvých básníků, tradiční nokturno

JÍDELNÍČEK**Pizzerie Mařtal**

Snídaně (7:30–10:00):

Filet ze stivena

Oběd (11:30–15:00):

Svíčková na smetaně, houskový knedlík,
brusinkový terč

Čočka na kyselo s uzeným masem a kyselou
okurkou

Čočka na kyselo s vajíčkem

Večeře (17:00–20:00):

Zeleninová polévka

Míchaný salát, pečené kuřecí paličky

Smažený květák s vařeným bramborem, tatarská
omáčka

Vokýnko

Vajíčková nátěrka

Tříbarevná buchta

Sobotáci

Reflexe 🍄 Ondřej B. Vinš

Třetí přednášku proslovil Jan Bílek, který nám představil výsek ze svého mnohaletého bádání o skupině pátečníků. Tedy těch původních, nikoli dnešní skupině lehce cringe lidí, kteří si říkají stejně, považují se za intelektuální elitu a přednášet jim chodí Anna Hogenová. I když upřímně si řekněme, že oni i ti původní pátečníci působí z dnešního pohledu lehce podivně. Obecně jsem skeptický k pojmu elita – pro mne se často jedná o synonymum intelektuální bubliny, oné slonovinové věže, ze které pak šokovaní titáni ducha hledí na výsledky voleb. Pátečníci však měli nespornou výhodu, neboť jak ukázal výklad dr. Bílka, byla to skupina poměrně heterogenní. Seděli vedle sebe tatíček Masaryk, komunista Vančura, legionář Langer a tak dále. Ruku na srdce, byli bychom dnes schopni bavit se po tak dlouhou dobu každý pátek s někým, jehož názory nesdílíme, a zachovat při tom kultivovanou diskusi? Tím se

dostávám k tomu, co jsem na přednášce lehce postrádal a na co se těšil. Při pohledu na téma jsem si totiž položil stejnou otázku jako moderující Irena Vaňková a mnozí další. Proč proboha pátečníci, když k nim na kafíčko (víno ne, vlastně jen jednou!) chodil sám prezident-zakladatel, požívající úcty skoro jako monarcha? Odpovědí by mohla být hloubková, o pramenný materiál opřená sonda právě do pátečnických debat, jejichž roušku přednášející poodhalil spíše až v navazující diskusi. Jak vypadal humor Karla Poláčka, jaké anekdoty stolní společnosti vyprávěl? Jak vypadala směs ruštiny a legionářštiny, kterou se někteří zdravili? Jak ostrý byl Masaryk diskutér? Místo toho jsme až moc času strávili u toho, jak vypadalo rozestavení nábytku a kolik personálu Čapek ve vile měl. Myslím, že je to škoda, protože dr. Bílek má očividně rozsáhlé znalosti tématu, navíc je velmi dobrý rétor, zapálený do první republiky. Za zmínku stojí též debata o nezastoupení žen mezi pátečníky. Nechme stranou nějaké kulturní války a dnešní pohled, doba byla tehdy jiná a jistě ani Karel Čapek si nemyslel, že žena není schopna vést kultivovanou diskusi. Zajímavý byl však argument z publika, že žena reaguje jinak na humor mužské společnosti, doprovázený souhlasným smíchem ostatních, z velké části žen. Gottes Gott, humor jistě nějaké hranice má (nebo by měl mít), ale vést je podle dichotomie žena-muž, to je doslova zpátečnické (sic). A jestli si Čapek s kamarády vyprávěli skatologické vtipy, jistě by se jim zasmála i nějaká žena, nejenom hospodyně paní Šunková, když jim nosila orosené džbánky.

Autor má radši Josefa.

Osedlat mustanga, vypustit drona

Raportáž 🍄 Jan Křeček

Dnes neodbíjí zvon, dnes odbíjí sirény. Nejdřív obvyklá minuta první středy v měsíci, pak skutečný výjezd hasičů k dopravní nehodě. A do třetice ty noiseové v hlukové kompozici Jiřího Šimčíka. Dvě sirény mám za sebou, třetí mě teprve čeká. Dávám si pivo, Honza Rain mi vyčítavě oznamuje, že si tentokrát sedne daleko, a vyhrožuje, že do *Raportlu* napíše něco o invazi hlodavců. Chvilí nechápu, pak mi dojde, že naráží na včerejší raportáž z autorského čtení. Heh. To ještě neví, že ho sem narvu zas.

Na pódiu saxofon. Dominuje. Roman Polách konstatuje, že vidí stejné tváře, a upouští od představení konceptu autorských čtení. Stále se sveřepě drží označení

„autorstvo“ a představuje „Jaromíra Typlta současné české poezie“ Jiřího Šimčíka. Hovor se točí kolem angažovanosti, imaginace, mladé poezie a intermediality. Moderátor se tentokrát nedrží v pozadí, a ačkoliv je Jiří Šimčík výmluvný, Roman Polách mu zdatně sekunduje a publikum se dozví i mnohé z jeho názorů. Vyvolává to otázky: je tohle úkol moderátorstva? Neměli bychom se dozvídat hlavně o hoststvu a od hoststva? A především: je třeba pořád argumentovat Mukařovským?!?

Pozvaný autor potvrzuje orientaci v současné poezii, zmíněna je edice Mlat brněnských Větrných mlýnů (které, mimochodem, organizují v Brně a dalších městech Měsíc autorského čtení! Už se tu o tom někdo zmínil?) a nakladatelství Adolescent, oba mluvčí překvapivě pominou Dobrý důvod, v němž vyšla Šimčíkova prvotina *Věžeňská strava* a které se mladému autorstvu věnuje i ve spolupráci s Literární soutěží Františka Halase (naposledy vyšly sbírky Rostislava Šímy *Hrobařův syn* a Vojtěcha Štěpána *Vlčencům na setměnou*).

Rozprava se dotkne obtížných témat a konceptů. Třeba když je spojení imaginace a angažovanosti představeno jako prostředek, jak zvyšovat vnímavost vůči svému okolí. Nebo při úvaze nad intermedialitou: je to trend (vzpomeňme na Eleny Pecenovou, Dominika Bárta nebo Františka Hrušku,

jejichž některá vystoupení jsou silně provázána s hudební složkou, při níž jmenovaní vystupují jako Len Pecen, Mini Art a Tišek Ruška), ale Šimčík s naprostou upřímností říká, že pro něj nejde o konceptuální umění – když ukončila činnost jeho jazzová kapela, jednoduše „nevěděl, co s tím saxofonem doma dělat“... a tak jej využil i takto. V podobném duchu letmo zmíní vlastní knihu: „Prosím, kupte si ji, nemám na nájem.“ Nejsilnější je pak jeho vyjádření k vlastnímu psaní: „Už přes rok jsem nic nenapsal. Jsem ve stádiu, kdy poezii příliš nevěřím.“ A čtení tomu odpovídá.

Saxofon do basového zrnění střílí úvodní sadu tónů, zvuk se mění, hluk zůstává. Najednou začínají dávat smysl všechny ty krabičky na stole, hudební produkce je provázána zběsilým točením všemi dostupnými čudlíky. Paní přede mnou si předávají nějaké cédéčko, útoky delayů a phaserů se nenechají rozhodit. Kdesi v Sobotce někdo seká trávu, sekačka do kompozice bez výhrad zapadá. Když Jiří Šimčík odloží ságo a otočí nástrojový mikrofon směrem k sobě, objeví se problém. Přes vytvořený hluk je rozumět tak polovině řečeného. Nad noise zazní sem tam verš. „Já ho neslyším, vůbec nerozumím, co říká,“ vyjadřuje se paní přede mnou. *Už toho máme plné zuby.* „Já jsem tady za deset minut, vydržíte tady?“ „Snad jo,“ odpoví s výmluvným pohledem k pódiu druhá paní. *Na drátech vysokého napětí sedí holubice.* „To je ten jeho koncept,“ říká paní za mnou, „ale já bych stejně chtěla, aby s tím hlukem ten moderátor něco udělal.“

Tóny saxofonu se prodírají zvuky arkádových stříleček, sobotecké sekačky, přistávajícího letadla, kachního kvákání i hrčením v rytmu SOS. *Věžeňská strava* zavřena, ke slovu přichází mobil a nevydané básně. Až na výjimky už není z básní slyšet vůbec nic. Roman Polách nevydrží a taktně upozorní, Jiří Šimčík přestane mluvit do nástrojového mikrofonu a začne používat mikrofon k tomu určený. Najednou je mu rozumět! *To jsou ti nejlepší lidi Tepelná čerpadla Kapitánské zkoušky... Osedlat mustanga, vypustit drona... Jak legální je chodit po poli?*

Při verši *blesk, hrom a křik se mi pletou pod nohy* najednou začne fungovat i hlukový podkres. Hrom a křik se zhmotní v elektronických výkřicích, podtrhnou vyřčené, zdůrazní sdělení. Nelze se ubránit myšlence, že trocha koncepčního umění by možná neškodila. Má-li poezie ztratit sílu slova a fungovat pouze jako zaříkávadlo, jak bylo zmíněno v diskuzi, Jiří Šimčík zcela jistě uspěl. Má-li poezie narušovat a rozrušovat, lze i vzhledem k některým reakcím publika a dřívějším odchodům z autorského

čtení zhodnotit, že Jiří Šimčík by mohl narušování a rozrušování vyučovat. Má-li poezie zvyšovat vnímavost vůči našemu okolí... ale nechme toho. Na rozdíl od Jiřího Šimčíka věřím v jeho verše. A v to, že slova mají být slyšet.

Autor hrál jednou asi pět let na klarinet.

Šolcovské mrcasení

Recenze 🍷 Kateřina Prášilová

Scénické čtení *Primula veris Revival* je dalším příspěvkem do sympatické dramaturgické linie, která vyvádí literaturu do veřejného prostoru. Ač je kvalita jednotlivých čtení kolísavá, oceňuju expanzi uměleckých aktivit do netradičních soboteckých zákoutí, a to i těch ošklivých (vzpomeňme na pondělní *Poezii na periferii*). Včerejší performance divadla Fénix se zaměřila na život a dílo Václava Šolce. V letošním ročníku je tahle volba jednoznačná, zároveň je to ve festivalovém kontextu velká výzva. A nebudu to už napínat – šolcovské čtení patřilo k těm slabším kusům. Bylo koncipováno jako životopisná přednáška s pár ukázkami ze Šolcovy poezie, již performovali tři pseudovědci věnující se roztodivným (spíše divným) oblastem. Na jejím začátku jsou avizovaná tři zastavení a je nastolen příjemně ironický tón. Jenomže pak se to celé začne rozpadat, větvit do encyklopedických hesel a irelevantních odboček. Performance neprospívá ani nelogické rozesazení diváků a jejich posouvání po prostoru bez valného smyslu. Herci mezi nimi trochu nekoordinovaně pobíhají a některé scény trpí nesnesitelnou doslovností (pokud hovoříme o vodě, není nezbytně nutné odebrat se recitovat k vodě, publikum není hloupé) a pokleslými žerty – při načrtnutí milostného (koso)čtverce a jeho protnutí úsečkou kdosi v davu utrousil tlumené ha ha a tedy ten žert o gazelu, to se na mě nezlobte, ale ten mířil skutečně nízko.

Hudební vstupy soboteckého hitmakera Šlupky Svěráka přidávaly čtení kabaretní rámeček, trochu k němu odkazovaly i kostýmy pseudovědců. Ale jaký pro to byl důvod? Méně je ve většině případů více. Třeba by se po jeho usměrnění ze včerejšího čtení vylouplo také nějaké sdělení.

Autorčin otvírák si včera nezahrál.

P.S.: Dnešní scénické čtení *Býti stromem v tiché zemi* se odehraje ve 22:00 v aleji pod Humprechtem. Po cestě tam bude tma, zima a z křovisek se budou ozývat podezřelé zvuky. Sraz pro bojácné diváky je ve 21:40 u kostela.

Bába Bedla po chorvatsku

Imprese 🍄 Jan Křeček

Dětská představení na Šrámkově Sobotce jsem vždycky miloval. Režijní práce Lady Blažejové mi přišla geniální: tucty nekonvenčních nápadů, ohromující práce s rekvizitami, cit pro výběr textu, chytrá práce s prostředím... Výsledná představení obvykle dojímalá i mě, drsného chlapa, který miluje krupicovou kaši. V mnohém dala na tato vystoupení vzpomenout i *Bába Bedla* souboru HorDa, tedy dětí z chorvatského Daruvaru pod vedením Ilony Kirchnerové.

V příběhu podle textu Markéty Pilátové s kongeniálními ilustracemi písničkářky a výtvarnice Martiny Trchové hrálo menší či větší roli patnáct daruvarských dětí (a jedna daruvarská dospělá), jejichž čeština s mírným přízvukem byla na festivalu českého jazyka a literatury osvěžující. Děj je relativně prostý: bába Bedla, napůl žena a napůl houba, se zjevuje dětem v nesnázích. A tak se zjeví i dětem (dvěma Němkám, českému klukovi a mladému Rusovi) na samém konci druhé světové války. Prožijí spolu několik dobrodružství, během kterých se naučí odlišovat dobré od jedovatého a vzájemně si pomáhat. Protože všichni přece vyrůstáme ze stejného podhoubí. Představení nebylo dokonalé. Jednak hrají děti, s nejistotou je tedy třeba počítat, jednak soubor na poslední chvíli postihla nemoc představitelky hlavní role, v roli báby Bedly tedy vystupoval záskok. Režijní záměr byl ale jasný a případné nedostatky byly více než vyváženy mnoha nosnými nápady.

Nosný nápad se pozná tak, že vypadá jednoduše. Deštníky jako houby? Jasně! Údery do bubnu jako jednotící prvek, aby se děti držely rytmu? Samozřejmě! Nejrůznější hrkátka a štěrchátka jako

způsob zobrazení lesa? Proč ne?! Jednoduché. Funkční. Když to člověk vidí v akci. Ale vymyslet to, zaonačit to tak, aby vše jednoduše vypadalo, to samozřejmě není. V *Bábě Bedle* se to nadmíru povedlo. Kromě samotného představení mě těší ještě jedna věc. Že se na Šrámkovu Sobotku dostala zahraniční delegace. Lidé z Daruvaru poznají atmosféru vynikajícího českého literárního festivalu, Šrámkovci a jejich děti zase objeví, že i mimo Českou republiku se člověk může domluvit česky. Jen houšť a větší kapky!

Autor je kamarád Ilony Kirchnerové a je na to hrdý.

Co víme o Sobotce a Humprechtu?

Raportáž 🍄 Klora Jelínková

Všichni jsme na Šrámkově Sobotce, všichni toho asi víme dost o Šrámkovi a o jeho básních. Kolik toho ale víme o Sobotce? Pro všechny, jejichž znalosti o tomto městě nejsou moc velké (stejně jako mé), a vlastně i pro ty ostatní, tady byla ve středu vlastivědná procházka s Karolem Bílkem i následná prohlídka nově zrekonstruovaného zámku Humprecht. A takových lidí se našlo dost. Dokonce tolik, že na některé nezbyla sluchátka, která sloužila k tomu, aby během procházky výklad každý dobře slyšel.

Kvůli propojení s prohlídkou Humprechtu byla letošní procházka poměrně krátká. I tak jsme se ale dozvěděli spoustu zajímavostí o domech, o první zmínce o Sobotce i o náměstí a mnoha dalších věcech.

*Byl hodný pán, byl moudrý pán
pan Humprecht Černín z Chuděnic.
Snad na nás nepomyslil sic,
však přece budiž opěván,
jen dobré o něm, zlého nic.
Neb vystavěl nám nad Sobotkou hrad
pan Humprecht Černín z Chuděnic.*

Zarecitovala cestou k odbočce na Humprecht stejnojmennou báseň Olga Bičišřová posluchačům do sluchátek. Prohlídka loveckého zámku byla bohužel v tak velkém počtu lidí trochu náročná. Ač se kastelánka opravdu snažila, bylo to zjevně i pro ni těžké. Na menší místnosti nás tam bylo prostě moc. Moc tam bylo taky umělého ovoce, které se objevilo snad v každé místnosti.

Zajímavou součástí bylo ale představení Černínského sálu vysokého 16 metrů, v němž je skvělá akustika, o čemž nás přesvědčilo pěvecké vystoupení. Závěrem

se návštěvníci mohli podívat na ochoz Humprechtu a ti odvážnější (já rozhodně ne, protože jsem měla už na ochozu závrať, že jsem to musela následně rozdýchávat) až do střechy věže.

Autorka nemá ráda vejšky.

Cesta, kterou běhal Šrámek

Raportáž 🍄 Klora Jelínková

Ač je festival zaměřený především na literaturu a umění, už několik let k němu patří i sportovní akce s názvem Šrámkova 11°. Kdo by si ovšem myslel, že necelých jedenáct kilometrů dlouhý přespolní běh či procházka se soboteckým rodákem Fráňou Šrámkem nijak nesouvisí, ten by se hluboce mýlil. Trasu, která vede přes přes Prokopské údolí, kolem Kosti, přes Plakánek a Vestec, údajně totiž sám Fráňa běhal, když se vracel do Sobotky z Prahy.

Na okruh začínající i končící na koupališti vyráželo devětadvacet chodců postupně od pěti hodin. Mezi nimi byla i nejmladší účastnice, dvouletá Babeta, která nejvíc ocenila, že za účast dostala meloun. O hodinu později startovalo za zvuků písně *Eye of the Tiger* z filmu *Rocky* i osmnáct běžců, mezi kterými byli pravidelní účastníci závodu i nové tváře. Pokořil některý z nich pět let starý rekord trasy? Bohužel ne. První běžec sice dorazil za 45 minut a 56 vteřin, ale to na nejrychlejšího účastníka závodu vůbec nestačilo. Rekordman totiž okruh zvládl za neuvěřitelných 35 minut.

Autorku mrzí, že taky nešla a nedostala meloun.

Post-svět a co v něm zůstalo

Imprese 🍄 Vojta Kouřil

Kapela nerost (bez verzálky na začátku, to není chyba) ukolébává ke spánku v post-apokalyptickém světě, kde není co zachraňovat, kde zůstává nekončící ticho a každé jeho přerušení je vzrušením majícím význam. Je tedy třeba jimi šetřit. Akordeon nenabízí rytmizaci, jakou mívá hospodská heligonka. Basa vám nevnutí vyčnívající sólo. Nikdo vám nevnutí nic. Tóny je potřeba šetřit, neboť jich je pomálu. Pokud v tomhle světě najdeme alespoň mezzoforte, stojí za ním především zpěvák-kytarista s nezvykle výrazným kufrem na efekty. Díky němu dokáže znít nejen jako akustika, ale také jako temný hukot rezonující nad vším ostatním.

To je svět nerostu (neplést pro malé n s hnutím nerůstu). Označení post-folk, kterým se kapela sama

při vlastním popisu častuje, je na místě. Pohybujeme se přece ve světě, kde už jiná hudba není. Na nic jiného není energie, všichni jsou strnulí a zmlklí. Otázkou teď je, jestli v tomhle světě není nuda. Jestli nás z všudypřítomné deprese dokáže ozvláštněný zvuk kytary probrat, pokud ne, chceme to vůbec? Svět je smutný a ospalý. Tu otázku si zřejmě musí zodpovědět každý posluchač sám, kapela nám to neprozradí.

Autor rád post-svět navštívil, ale nerad by v něm zůstal, protože by se nudil.

Dan Kranich a Ivo Sedláček (P/\ST):

Chceme si s tím trošku hrát

Rozhovor 🗨️ Jan Henyš

Vzal jsem hochy z P/\STi k nám do redakce. Vystoupali jsme do druhého patra Šrámkova domu a usadili se v kuchyni. Slibuju, že to nebude opravdová hudební publicistika.

Co máte napsaný jako žánr na Bandzone?

DK: Myslím, že je tam něco jako experimental rap.

Co říkáte na nálepku „DAMU rap“, kterou často dostáváte? Souzníte s tím, nebo vás to spíš... sere?

DK: Spíš sere. Ona je to vlastně pravda, ale spíš mě sere to, jak se to používá, protože nás tak označujou vlastně jako nadávku.

IS: Je to taková škatulka, která mi přijde v pořádku, protože jsem jeden z těch lidí, kteří vyšli DAMU a dělaj hudbu, ale je škoda, že se to používá, aby nás to nějak hanilo.

DK: Jo, často se říká, že to je divadlo, že to není real, že to není autentický. Ale to jsme řešili, když jsme začínali před čtyřma pěti lety, teď už je nám to vlastně jedno. Podařilo se nám začlenit někam do vod alternativních nebo undergroundovejch kapel na

český scéně, spíš než do český rapový scény. Takže jsme teď spíš alternativní kapela a jezdíme po multižánrových festivalech.

Vaše tvorba obecně působí, že je vždycky tak trochu na hraně mezi dvěma světy.

DK: Ono je těch světů možná i víc.

IS: Nám by ani nevadilo být součástí rapového světa, ale oni nás nechtěj. A pak je tam taky to elektro.

DK: Přesně, je to elektro, je to rap, je to nu-metal, rock, možná nějaký hardcore a pak tam do toho hlavně hodí atomovku to divadlo. A my tomu schválně jdeme trochu naproti, když třeba vydáme album, kde je každá track v trochu jiným žánru.

Vnímáte v tomhle ohledu nějakou genezi? Chystáte se hránit s něčím novým? Chtěli byste se žánrově ještě rozšiřovat, nebo naopak zužovat a hledat nějaký svůj zvuk?

DK: Teď zrovna řešíme dancehall, Ivoš vytváří dancehallovej track.

IS: Potom jsme si říkali, že chceme natočit desku s nějakým cimbálem, líbí se nám tenhle přístup spojování věcí, které člověka hned tak nenapadne. Chceme si s tím trošku hrát, díky tomu vzniká unikátní zvuk. Nebo ta antika, kterou jsme dělali, to je taky zvláštní spojení. A teď bude Elektra, která

zase půjde žánrově víc do nějakýho gospelu, tak to bude výzva.

DK: Budem teď vydávat další divadelní album, respektive soundtrack k divadlu, bude to něco podobného jako ten Herkules.

Snažíte se textama předávat nějakej apel, nějakou zprávu?

IS: Zpočátku jsme byli trochu politický.

DK: Ale to bylo spíš nějaký vyjádření postoje nebo nakumulovaný frustrace, která potom exploduje v proudu myšlenek, který byly souvislý, ale občas trochu ustřelily do dost velkýho dada. Je to hodně různý, někdy se obracím víc do sebe nebo popisuju zážitky, vždycky se ale snažím přijít na to, jak to téma rozebrat a přistoupit k němu, hledat zajímavěj postup nebo vzorec, jak do toho vstoupit. Aby to mělo začátek, střed, pointu, zlom. Ale od apelu už trochu ustupuju, je mi přes třicet a moje mládí kráčí pomalu pryč, tak už nepotřebuju tolik mávat nad hlavou praporem a zapalovat barikády.

Zůstaňme u tématu věku. Když jsem byl na vašich koncertech, všiml jsem si, že máte hodně mladý publikum. Jakej je vztah mezi váma a mladým publikem?

DK: Myslím, že milujou naši energii. Na pódiu tomu dáváme 200 procent, a to je jim blízký. Myslím, že to je určitej segment mladejch, jsou to hlavně gympláci a artově založený lidi, kterejm nevadí se u hudby pozastavit a zamyslet a nejdou jen čistě na rave. Ale překvapilo nás, že na nás chodí tolik mladejch, dřív na naše koncerty chodili starší, teď nám tam kolabujou šestnáctky. To se nám teď stalo na Student festu, to bylo hustý, jsme ji museli položit na subáče, voči vyvrácený...

(DK nabízí lahev.)

DK: Teď se redaktor napil meruňkovice.

Já to tam napíšu. Je možný, že dneska přijde i několik seniorů, co můžete nabídnout jim?

IS: Život!

DK: Můžeme je nadchnout pro věc!

IS: Na Mighty Sounds byla tak sedmdesátiletá paní v první řadě a tančila celou dobu. Stačí, když mají lidi otevřenou mysl.

DK: My jsme hráli na svatbě jednoho páru výtvarníků v Českym Švýcarsku a přišla za mnou maminka ženicha, osmdesátiletá akademická sochařka, a říkala mi, že *Tíseň* je jedna z pěti nejlepších

písniček, které slyšela za svůj život. Já jsem úplně zjihnul.

IS: Tak doufejme, že tady dneska nějaká taková taky bude.

Já jsem zaslechl, že máš doma nějaký ocenění z Wolkrova Prostějova. Jak vnímáš tu paralelu mezi recitací a tím, čemu se říká flow?

DK: Tím jsem obrovsky ovlivněnej, jezdil jsem na Wolkráč, Poděbrady, Hronov, s poezií jsem byl ve velmi těsným vztahu a do toho jsem se seznámil v Praze s partou mladejch básníků, který psali, četli a pořádali festivaly. To bylo hodně formativní. A v tomhle období jsem i objevil WWW.

Vaše hudba v lecčem WWW připomíná.

DK: Naše první deska byla dost WWW, ale pak jsme si našli svůj zvuk a se vztyčenou hlavou kráčíme vlastní cestou.

IS: Pro nás oba to byla inspirace, WWW jsme oba poslouchali, a to se jinak nepotkáváme v tom, co posloucháme.

DK: Já jsem Ivoše naučil trochu rap a on mě trochu rock.

Dneska budete hrát venku pro menší publikum, jaký to je oproti nabušenému klubu, kde se dá sotva dejchat?

IS: To je právě to, co nás baví. Prostředí se docela rychle ohraje. A když je to takhle barvitě, člověk vnímá úplně jinou energii, šťávu z toho momentu.

DK: Když hrajeme na takovýhle akci, je to trochu víc divadlo, netlačíme na to tolik od začátku, pomalu si vymezujeme hranice.

IS: A taky nás to trochu vrací na zem.

DK: Ale vždycky dojdeme do toho pekla na konci. Má to jinou gradaci, musíme to nechat ty lidi trochu vošáhnout, ukázat jim, co nabízíme, a pak si je pomaličku dovést tam, kam potřebujeme.

Jaký je váš oblíbený hlodavec?

IS: Já mám rád zajíčky. Nebo co je hlodavec? Kapybara. Nebo hraboš.

DK: Můžu říct hlodavce, kterýho mám rád nejmní? Morče!

Pojďme se bát společně

Recenze 🍄 Vojtěch Jandera

Lidé se tak nějak odjakživa rádi bojí a děsí historkami z oblasti hřbitovů, zetlelých ruin a ponurých krypt. S touto premisou byli návštěvníci letošního ročníku Šrámkovky seznáni v pozdních večerních hodinách

k nočnímu Humprechtu, kde se mohli stát svědky hororového příběhu, při němž jim mohly dílem zimou i hrůzou vstávat vlasy na hlavě či tvořící se pleši.

Rozhlasová hra *Pohřbeni zaživa* režiséra Víta Vencla zcela zjevně navázala na dědictví historek strachu a hrůzy E. A. Poea. Celkově byl obsah příběhu amalgámem několika povídek amerického titána hororu zasazeným do ryze českých reálií. Zmíněné není v žádném případě výtkou. Ba co víc, na místě je spíše pochvala za udržení tradice děsuplných příběhů.

Za zmínku stojí především formát silent disca, kdy přítomní obdrželi sluchátka, přes něž jim napínavý zážitek byl zprostředkován. Každý z posluchačů následně mohl vyprávění vstřebávat v jistém osamění, které přispělo budování ponuré atmosféry. Prostředí nočního zámku zmíněnému mohlo rovněž napomoci, byť jsem si téměř jist, že většina návštěvníků má s okolím Humprechtu spojené spíše příjemné prožitky.

Závěrem bych snad jen poznamenal, že ve stínu Poea a dalších světových autorů příběhů, které mají vyděsit a navozují mnohdy makabrozní citění, stojí i jeden z našich domácích spisovatelů, jemuž byla blízká například oblast zdivočelé Šumavy. Nechme někdy promluvit dnes často opomíjeného Jakuba Arbese, jenž svými nadčasovými romanety může rovněž navodit pocity příjemného strachu, zhnusení a hrůzy.

Autor je strašpytel.

Fráňa aneb O výchově

Došlo do redakce 🐾 Rousseau

Šrámkova Sobotka je literární festival a už z podstaty věci je jasné, že nebude na dodržování pravidel společenského chování pohlíženo tak přísně jako v běžných situacích. Nikdo neočekává, že si večer do divadla oblečeme koktejlky, lodičky nebo oblek. Přesto bychom alespoň některá pravidla vzájemně zdvořilého chování dodržovat měli.

Než začnu kritizovat, ráda bych něco pochválila. Letošní diskuze po ranních přednáškách jsou velmi kultivované a zmizely časy dotazů bez dotazů sloužících k sebe prezentaci, jakkoli vzdálených tématu přednášky, bez respektu k času přednášejícího nebo ostatních posluchačů.

A nyní si prosvištíme několik základních pravidel:

Nerušíme program zvoněním telefonu

Před programem je dobrým zvykem vypnout mobilní telefon nebo aspoň ztlumit zvuk. Pokud nevíme jak na to, jistě někdo z blízkých nebo známých rád poradí. Jsme ale lidé omylní a komu se kdy nestalo, že na mobil zapomněl, ať hodí kamenem. Pokud se ale něco takového stane, je vůči ostatním účastníkům zdvořilé hovor položit a zavolat zpět poté, co vyjdeme z místnosti. Vybíhání z místnosti s vyřvávajícím mobilem v ruce ostatní účastníky ruší.

Nerušíme hovorem

Pokud se v divadle zhasne, případně se začne hrát, okamžitě ukončíme hovor, a to i uprostřed zajímavé historky.

Pokud odcházíme dřív, necháme si hodnocení tam, kde nikoho nerušíme

Chápu, že nás program nemusí bavit, je ale zcela legitimní, že zajímá někoho jiného. Pokud se tedy rozhodneme opustit představení předčasně, jeho hlasité slovní hodnocení si necháme až na místa, kde nás prokazatelně nikdo neuslyší, například v případě Spořitelny až za druhé dveře. Neomlouvá nás ani to, že jsme známý literární kritik.

Pokud potřebujeme sedět, dorazíme s předstihem

Je zcela pochopitelné, že je pro některé účastníky obtížné při programu stát. A je naprosto v pořádku, že jim někdo mladší, pohyblivější nebo zdravější uvolní místo. Bylo by ale více než zdvořilé dorazit na program s předstihem, nebo alespoň včas, abychom nezvedali ze sedadla někoho, komu se udělalo nevolno, nebo se na část programu těšil a obsadil si proto místo dřív, čistě na základě jeho věku.

Je to jen pár věcí, které mě napadly a sepsala jsem jen to, co vyloženě ruší. Nechci nijak prosazovat formální pravidla, která vlastně k ničemu neslouží, ale bylo by hezké, kdybychom k sobě byli ohleduplní.

Autorka není součástí redakce.

Gaeilge na hÉireann

Jazykové okénko 🍄 Ondřej B. Vinš

Ve třetím čísle *Raportlu* psal Jan Henyš o lingvodiverzitě a o klasifikaci jazyků podle stupně jejich ohrožení. V dnešním okénku se podíváme na irštinu (irskou gaelštinu), což je keltský jazyk klasifikovaný jako jednoznačně ohrožený.

Na úvod si pro ilustraci neodpustím osobní poznámku. Jeden z mých vyučujících na pražské anglistice, Ir vystudovaný v Dublinu, se nám na jednom semináři se smíchem přiznal, že irsky vlastně vůbec neumí. Na příkladech výslovnosti irských vlastních jmen nám ukazoval, jak složitý jazyk to je (no schválně, jak byste vyslovili ženské jméno Saoirse?). Třešničkou na dortu pak je, že irštinu ho v Praze paradoxně učil Čech, učitel ze stejné katedry. Když jsem o pár let později přijel do Dublinu, upoutaly mě dvojjazyčné názvy autobusových zastávek a zejména diskrepance mezi jejich grafémickou a fonémickou rovinou. Víte, jak se irsky řekne Dublin? A teď si vyhledejte, jak se to Baile Átha Cliath vlastně vyslovuje!

Co se týče tvrdých dat, přesný počet mluvčích, kteří uvádějí irštinu jako první jazyk (L1), není znám. Irština je sice úředním jazykem Irska i Severního Irska, z hlediska sociolingvistického je však značně upozaděna oproti angličtině. Jsou podnikány kroky k tomu, aby znalost irštiny nezmizela spolu se starší generací jejích mluvčích. Z toho důvodu je vyučována na školách. Průzkumy ale ukazují, že mimo toto školní vyučování velká část respondentů v jiných komunikačních situacích irsky prakticky nemluví. Dobrou zprávou naopak je, že stále existují autoři publikující v irštině, za všechny jmenujme kupříkladu Pádraiga Ó Cíobháina.

Z hlediska jazykově zábavných faktů můžeme uvést třeba to, že irština má velmi specifický slovosledný vzorec, a to VSO, kde V značí pozici slovesa, S podstatného jména ve funkci podmětu a O předmětu. Irština tak slouží jako hezká ukázka jazykové rozmanitosti, kterou si nikdy nezaškodí připomenout.

Autor si v Irsku hověl.

***

☁ Naděžda Plíšková

Nepoznala jsem dokonalé
štěstí
nepoznala jsem dokonalou
radost
nepoznala jsem dokonalou
krásku
nepoznala jsem dokonalé
pomilování
ALE
poznala jsem – přísahám na smrt dnešního Bohouše –
poznala jsem dokonalé
zoufalství

Naděžda Plíšková (1934–1999) byla česká básnířka a výtvarnice. Své básně publikovala především v samizdatu. Podle *Slovníku české literatury po roce*

1945 navazovala na poetiku Skupiny 42. Jindřich Chalupecký označil její vnímání reality jako lyrický sarkasmus. Vynikala smyslem pro absurditu a hořkým humorem, kterým reagovala na společenskou situaci.

Písmena v úkrytu osmisměrky

Dětská rubrika 🍄 Eliška Rybová

Malý Fráňa se k večeru vydal na procházku na Humprecht. Když se z ochozu díval na západ slunce, zamyslel se a položil si otázku

_____ ?

V osmisměrce najdi vypsaná slova a z nevyškrtnutých písmen ti vyjde Fráňova otázka. Napiš ji na volné řádky a zkus ji zodpovědět:

PRŮSVITNÝ STÍNIDLO STINNÝ PARAPLE
SVÍTIČ STMÍVÁNÍ SVIT STÍNIT SVÍTIDLO
SLUNEČNÍK TEMNO TEMNÝ NOV STÍNEK
SVÍTÁ ČASNĚ JAS NOC SEN TMA

S	Ý	N	T	I	V	S	Ů	R	P
N	T	I	Ý	E	T	A	K	K	A
E	V	Í	N	I	M	J	E	A	R
S	L	U	N	E	Č	N	Í	K	A
M	M	Í	I	I	Í	A	O	I	P
S	T	Z	T	T	D	Í	S	Ý	L
S	V	Í	S	S	L	L	C	N	E
S	V	Í	T	I	D	L	O	M	Ě
S	U	M	T	N	C	V	N	E	E
?	A	Í	N	Á	V	Í	M	T	S

Kam slunce nesvítí

📍 Kolektiv redakce

Rozpadlý dům cestou na Humprecht zakoupil zámožný hrabě z Transylvánie. Prý festivalu odnese novou krev.

Knihovna po dobu festivalu nabízí k prodeji knihy z nakladatelství Munipress. Tož mrkněte.

Kdo nakreslí na *Raport!* kosočtverec, bude odměněn hurónským smíchem.

Koncert kapely P/\ST byl tak nahlas, že hradby Sobotky se zřítily jak hradby Jericha.

Festival včera zažil sportovní den. Po Šrámkově 11° řada z nás téměř vypustila duši na P/\STi. Proto se redakce *Raportlu* tentokrát rozhodla vypustit štafetový rozhovor. Tady nejsme na olympiádě.

Kolísavý tón ohlásil poplach bez přívlastků.

Když si někdo z pátečníků ubzdil, povytáhl Masaryk obočí?

Šlupka Svěráka dnes putuje Ježíši i Kristu.

RYZE AVANTGARDNÍ PRAVIDELNÁ OBČAS RÝPAVÁ TISKOVINA!

Redakce: Jan Henyš, Ondřej Chaloupecký, Vojtěch Jandera, Klora Jelínková, Pavlína Kašparová, Vojtěch Kouřil, Jan Křeček, Magdaléna Kvasničková, Kateřina Prášilová, Eliška Rybová, Martina Rybová, Ondřej B. Vinš.

Všechny fotografie tohoto obšťastníku s láskou fotografuje

© Martin Cáb.

Vychází v Sobotce během 68. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka.

Cena 15 Kč.

Vydává spolek SPLAV!,

U Studánky 5, 170 00 Praha 7,

IČ 26674122. MK ČR E 15812

Časopis *Raport!* vychází za finanční podpory Státního fondu kultury.

raport.redakce@gmail.com

CC BY-NC-ND 4.0